

LIBRIS

We know
books

SHAKESPEARE

MACBETH

Traducere de
Ion VINEA

Ediție îngrijită de
Anca-Gabriela-SĂRBU

AGORA
București, 2006

PERSOANELE

DUNCAN, rege al Scoției		UN BĂIAT, fiul lui Macduff
MALCOLM	} fiii săi	UN DOCTOR ENGLEZ
DONALBAIN		UN DOCTOR SCOȚIAN
MACBETH	} generali în armata regelui	UN SERGENT
BANQUO		UN PORTAR
MACDUFF	} nobili scoțieni	UN MOȘNEAG
LENNOX		LADY MACBETH
ROSS		LADY MACDUFF
MENTEITH		O DOAMNĂ DE ONOARE A LADY-ei MACBETH
ANGUS		HECATE și TREI VRĂJI- TOARE
CAITHNESS		ARĂTĂRI
PLEANCE, fiul lui Banquo		NOBILI, GENTILOMI, OFI- ȚERI, SOLDAȚI, UCI- GAȘI, CURTENI și CRAINICI.
SIWARD, conte de Northum- berland, general al oastei engleze		
TÂNĂRUL SIWARD, fiul său		
SEYTON, un ofițer din suita lui Macbeth		

Acțiunea se petrece în Scoția și în Anglia.

Coperta
DONE STAN

Redactor
Crina DUMITRESCU

Tehnoredactor
Mihaela TUDOR

Corector
Miruna FILIP

© EDITURA AGORA București, 2006

Toate drepturile asupra acestei versiuni în limba română
sunt rezervate EDITURII AGORA

ISBN (10): 973-7744-66-7

ISBN (13): 9789737744661

THE TRAGEDIE OF
MACBETH.

Actus Primus. Scena Prima.

Thunder and Lightning. Enter three Witches.

Witches: How shall we three meet again?
In Thunder, Lightning, or in Rain?
1. When the Hurly-burly's done,
When the Battle's lost, and wisest
2. That will be ere the first of June.
3. Where the place?
1. Upon the Heath.
2. There to meet with Macbeth.
3. I come, Grip, Grip.
1. Faded calls them: here is he, and he is here,
Hear through the foggy and shibe air. *Exeunt.*

King: O what Cawdrie, worthy Goodness,
Grip. As when the Sunne give his ritht shon,
Dispersing the morning, and kindle the Thunder
So from this Spring, whence rumber from'd to come,
Discomfite heath: Make King of Scotland, make,
No better Justice had, with Valour good,
Compell'd their shipping Kernes to tread their heath,
But the Marston Lord, foraying strange,
With heathen Armes, and new Supplies of war,
Began a both attack.
King: Dimes'd not this our Captaine, Macbeth and
Rogard?
Grip. Yes, in Sparrow, Eagle,
On the Hawk, the Lion:
If I say back, I shall report they were
As Cannons were chang'd with double Cracks,
So they doubly redoubled Bravies upon the Foie:
Except they were to heath in seeking Wards,
Or maner another Gulyards,
I cannot tell: but I see here,
My Clashes cry for helpe.
King: So well they worth become they, as the words,
They break of Honor back: One got him forger.

Scena Secunda.

Macbeth enters. Enter King Malcolm, Donal-
dina, Lennox, with attendants, meeting
a bloody Captaine.

King: What bloody man is that? he can report,
As much by his plight, of the Runt
The sword has.
Mac: This is the Sergeant,
Who like a good and hardy Soldier fought
Quitted my Captaine: He is bruis'd
Key to the King, the knowledge of the Runt,
As thus shall learn it.
Grip: Downfall is dead,
As two spent Sermons, that the eling number,
And shake their Ar: The maddell Macbeth
(Wardie to be a Rebel, for to that
The multiplying Villains of Nature
Doe beate upon him) from the W.berre lies
Of Kernes and Gallagardies is heath'd,
And Fortune in his darrest Quere looking,
Shew'd like a Rebel: Where: but off you weake:
For heath Macbeth (as I have deliver'd that News)
Delivering Fortune, with his brandishd Sworde,
Which smas'd with bloody execution
(Like Valour Munk) care'd not his passage,
Till he had the Show:
Which now's heath hand, we had forcell in him,
Till he was out of the Name: such Chere,
And had his Head upon our Parliament.

Enter Rofs and Boyes.
Who comes here?
Mac: The worthy Thane of Rofs.
Lennox: What a hells looks through his eye!
So should he look, that comes to heath things strange.
Rofs: God save the King.
King: Whence came'st thou, worthy Thane?
Rofs: From Fife, great King,
Where the Marston Banner beat the skin,
And have our people killd
Neray kindle, with terrible numbers,
As for that most Adversall Tripper,
The Thane of Cawdrie, began a brash Cawdrie,
Till that Biller's Biller's, lay in ground,
Contented him with his accompanie,
Doe against Fife, rebellion Arise: great Arise,
Cawdrie his heath spore: and to conclude,
The Valour all on vs.
King: Great happiness.
Rofs: That now, facing the Marston King,
Grows competition:
Nor would we Arise him heath of his name,
Till he be debas'd, as some other such,
Ten should beath, at our great all.

ACTUL I 7
 ACTUL II 32
 ACTUL III 51
 ACTUL IV 75
 ACTUL V 101
 Tabel cronologic 121
 Opinii critice 124

ACTUL I

SCENA 1

Un loc pustiu. Tunete și fulgere. Intră trei vrăjitoare.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Când fi-vom iar, tustrele, noi,
Sub fulger, trăsnete și-n ploi?

A DOUA VRĂJITOARE

Când zurbaua s-a sfârșit
Cel învins c-a biruit.

A TREIA VRĂJITOARE

Va fi-nainte de-asfințit.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

În care loc?

A DOUA VRĂJITOARE

În bălării.

A TREIA VRĂJITOARE

Pe Macbeth spre-a-l întâlni.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Vin îndată, Cotoșman.

A DOUA VRĂJITOARE

Ne-a strigat broscoiul, haidem.

TUSTRELE

Ce mi-e slut, ce mi-e frumos,
Prin duhoare și prin pâclă să plutim în sus
și-n jos.

(Ies.)

O tabără lângă Forres. Goarne în culise. Intră Duncan, Malcolm, Donalbain, Lennox și suita. Întâlnesc un sergent plin de sânge.

DUNCAN

Rănitul cine-i? După cum arată
Ne-ar spune, poate, starea cea mai nouă
A răzvrătirii.

MALCOLM

E sergentul care
Ca brav și bun ostaș s-a războit
Să nu cad prins. Salut, viteaz prieten!
Dă seama regelui de mersul luptei
Din care vii.

SERGENTUL

Era nehotărâtă,
Așa cum doi înotători sleiți
Se prind în brațe și se stânjenesc.
Macdonwald cruntul, înrăit rebel,
Că firea-n el de-aceea viermuit-a
Cu tot ce-a zămislit mai ticălos,
Primi-ntăriri din insule, din vest,
De pedestrași ușor și greu armați.
Zâmbea Fortuna țintei lui drăcești
Părând a răzvrătitului muiere.
Dar în zadar. Căci în disprețul ei,
Macbeth viteazul, vrednic de-al său nume,
Cu spada-n vânt de sânge fumegândă,
Copil al biruinții-și taie drum
Și-ntâmpină pe ticălos.
Nu-i strânge mâna, nu-și ia bun rămas,
Ci-l descusu din fălci până-n buric,
Pe zidul nostru proțăpindu-i capul.

DUNCAN

O, vrednic văr! Viteaz între viteji!

SERGENTUL

Dar cum din pragul soarelui răsare,
Zbucnesc furtuni cu trăsnete și-urgii,
Tot din acest izvor al mântuirii
Prăpădul se porni. O, rege,-ascultă!
De-abia-i silise legea și bravura
Pe-acești pedestri sprinteni să dea dosul,
Când regele norveg prinzând prilejul
Cu spor de oști și arme nou călitate
Dă iureș iar.

DUNCAN

Și căpitanii noștri,
Macbeth și Banquo, s-au temut?

SERGENTUL

Precum

Un leu de iepuri, și de vrăbii - un vultur,
Erau, spun drept, și trebui să dau seamă,
Ca niște tunuri pline vârf cu schijă
Ce-și slobozeau de câte două ori
Lovirile-n vrăjmaș. Vroit-au oare
Să-nalțe-un nou calvar, sau să se scalde
În fumegânde răni? Nici eu nu știu.
Dar mă sfârșesc. Și rana-mi cere leacuri.

DUNCAN

La fel de bine-ți stau și răni, și vorbe:
Simt izul cinstii-n ele. Îngrijțiți-l.

(Iese sergentul sprijinit. Intră Ross.)

Dar cine vine?

Bravul *than*¹ de Ross.

LENNOX

Ce grabă-n ochii lui! Așa privește
Cel care vine cu ciudate vești.

ROSS

Trăiască regele!

DUNCAN

De unde vii,
O, vrednic *than*?

ROSS

Din Fife, mărite rege,
De unde-ale Norvegiei drapele
Se-nalță-n cer, frig adiind spre-ai noștri.
Chiar craiul lor, cu oști cumplit de mari
Și sprijinit de-acel mișelnic *than*¹
De Cawdor, trădătorul, dă năvală.
Dar mirele Beloniei, în armură
L-înfruntă-n luptă dreaptă piept la piept
Și fier în contra fierului rebel
Îi frânge-avântul, și-n sfârșit izbânda
A noastră este!

DUNCAN

Sfântă bucurie!

ROSS

Deci, Sweno, azi, norvegul crai, vrea pace.
Nu l-am lăsat nici să-și îngroape morții

Pân' n-a plătit, pe insula Saint Colme,
Despăgubire zece mii de taleri.

DUNCAN

Ia *thanul* Cawdor n-o să mai mă-nșele
În ce-am mai sfânt. Mergi, morții dă-l îndată.
Și-n fostu-i rang, tu pe Macbeth l-arată.

ROSS

Voi împlini poruncile ce-ai dat.

DUNCAN

Ce pierde el, Macbeth a câștigat.

SCENA 3

Un câmp pustiu lângă Forres. Intră cele trei vrăjitoare.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Pe unde-ai fost, surato?

A DOUA VRĂJITOARE

Porci tăiat-am.

A TREIA VRĂJITOARE

Dar tu, soro?

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Cu castane-n șorț, mai ieri,
Soața unuia din năieri
Sta și clefăia mereu.
"Dă și mie! zicu-i eu".
"Vrăjitoareo, hai, te cară!"
Mi-a strigat vorba de-oacra
Scorpia cu târțiți ghiftuită:

¹ *than* - (*thane*, engl.), conte; nobil improprietaryt de rege; șef de clan mobilat de rege cu rangul de baron (la vechii scoțieni).

Soțu-i la Alep e dus,
Căpitan pe "Taigăr" pus,
Mă prefac în șoarec bere,
Să-l ajung pe-o sită-ncerc,
Mă strecor pe punte-n jos
Și mă pun pe ros, pe ros.

A DOUA VRĂJITOARE

Io-ți dau un vânt.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Ce bun cuvânt!

A TREIA VRĂJITOARE

Și-ți fac și eu parte.

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

Celelalte-s ale mele,
Ori pe unde suflă ele,
Și limanurile toate
Cu pătratele-nsemnate,
Pe a corăbiilor carte.
Ți-l usuc ca pe-n uluc,
Nici în noapte, nici în zi,
Peste-a genelor perdele
Somnul nu-i va mai pluti
Ca un făcător de rele,
Va trăi. Bolnav, sfrijit,
Săptămâni de nou'ori nouă,
Să-i tot fulgere, să-l plouă,
Ne-necat, dar hărțuit.
Haide, ghici, ce-am eu aici?

A DOUA VRĂJITOARE

Să văd mă lasă!

ÎNTÂIA VRĂJITOARE

E un deget de cârmaci
Înecat în drum spre casă.

(Se aude toba.)

A TREIA VRĂJITOARE

I-auzi toba bate-acum
Că Macbeth vine pe drum.

TOATE

Mână-n mână trei surori,
Crainice și ursitori,
Ce se vântură prin toate
Țările și mările
Târcolind cărările,
Trei ori mie, trei ori ție,
Și iar trei, nouă să fie,
Gata, vraja e-nchegată.

(Intră Macbeth și Banquo.)

MACBETH

Ce tristă și ce mândră zi-ntre toate!

BANQUO

Departa-i pân' la Forres? Cine sunt
Aceste iezme stranii-n portul lor
De parcă nu-s făpturi de pe pământ
Și totuși sunt? Trăiți? Sunteți ceva
Ce poate fi-ntrebat de către om?
Îmi pare că-nțelegeți. Fiecare
Și-a dus în dreptul buzelor zbârcite
Un deget descărnat. Păreți femei:
Dar după barbă, nu prea-mi vine-a crede

Copii tăi să fie regi!

BANQUO

Tu, rege!

MACBETH

Și-au spus și *than* de Cawdor! Nu-i așa?

BANQUO

În vorbă și-ntr-un glas. Dar cine vine?

(*Intră Ross și Angus.*)

ROSS

Macbeth, a biruinții tale știre
L-a fericit pe rege. Și citind
De vajnica ta luptă cu rebelii,
Uimirea și-ncântarea se-ntreceau
În sinea lui să ți se dăruiască.
Nedumerit și perindând în minte
Sfârșitul bătăliei, ei te află
În rândurile dârjilor norvegi,
Nenfrișat de straniile chipuri
Ce-n preajma ta, cu moartea, semănai.
Ca grindina de-ades soseau ștafete
Purtând cu ele proslăvirea ta,
În lupta grea de mânuire-a țării,
Și-n față i-o puneau.

ANGUS

Suntem trimiși

De-al nostru domn și rege-a-ți mulțumi
Și doar să te-nsoțim-naintea sa,
Dar nu să-ți răsplătim.

ROSS

Și-n semn de și mai mari cinstiri, din parte-i
Rugatu-m-a să-ți spun: ești *than* de Cawdor.
Slăvit fi-n noul rang, preavrednic *than*:
Al tău să fie!

BANQUO

Cum? Nu minte dracul?

MACBETH

Dar *thanul* n-a murit. De ce să-mbrac
Veșminte de-mprumut?

ANGUS

Da, n-a murit
Cel care *than* a fost, dar viața lui
E sub osândă grea și-i drept s-o piardă.
A uneltit cumva cu cei din nord,
Sau pe rebeli i-a sprijinit pe-ascuns,
În fel și chip, lucrând pe două căi
La nimicirea țării? Nu pot ști.
Dar dovedită și mărtirisită
Trădarea lui l-a prăbușit.

MACBETH

(*aparte.*)

...Și Glamis,
Și *than* de Cawdor. Și de-abia urmează
Ce-i mai mareș.

(*Către Ross și Angus.*)

Vă mulțumesc de trudă.

(*Către Banquo.*)

Nu crezi acum că-ți vor fi regi copiii